

Na podlagi 60. e člena *Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06)* je svet Osnovne šole Loka Črnomelj dne 27. 2. 2017 sprejel

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA v Osnovni šoli Loka Črnomelj

1. člen (namen pravil)

Ta pravila natančneje opredeljujejo dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, kršitve, postopke in ukrepe v primeru kršitev pravil, organiziranost učencev, podeljevanje pohval in nagrad, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

2. člen (opredelitev pojmov)

- a. Učenec je spolno nevtralen izraz za udeleženca ali udeleženko v učnem procesu, ki obiskuje pouk v Osnovni šoli Loka Črnomelj in ni delavec šole.
- b. Mlajši učenec je učenec, ki še ni dopolnil 14 let.
- c. Starejši učenec je učenec, ki je že dopolnil 14 let.
- d. Učenec s posebnimi potrebami je učenec z odločbo pristojne institucije, s katero so ugotovljene in opredeljene posebne potrebe tega učenca.
- e. Kršitev je vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju z veljavno zakonodajo, s temi pravili ali z ostalimi akti šole. Kršitve razčlenjujemo s temi pravili na lažje, težje in najtežje.
- f. Postopek je proces, ki se začne z opredelitvijo kršitve in konča z vzgojnim ukrepom, ki je v skladu s temi pravili.
- g. Vzgojni ukrep je končni rezultat postopka, ki na zakonit in predvidljiv način določa odziv šole na ugotovljeno kršitev.

3. člen (dolžnosti in odgovornosti učenca)

Dolžnosti učenca so, da:

- a. redno obiskuje pouk in izbirne predmete ter ostale načrtovane aktivnosti,
- b. ravna v skladu s pravili šolskega in hišnega reda,
- c. spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole z upoštevanjem drugačnosti,
- d. v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje in varnost,
- e. spoštljivo ravna s šolsko lastnino,

- f. skrbno prinaša šolske potrebščine,
- g. sodeluje v šolskih aktivnostih,
- h. izpolnjuje svoje učne in druge obveznosti,
- i. sodeluje pri urejanju šole, šolske okolice in prepoznavnosti šole.

Učenec je odgovoren za dosledno izpolnjevanje svojih dolžnosti in kršitve zakonskih in šolskih predpisov, vključno s temi pravili. Mlajši učenec ni kazensko odgovoren za najtežje kršitve. Starejši učenec je kazensko odgovoren za najtežje kršitve. Učenec je odškodninsko odgovoren po splošnih pravilih civilnega prava (obligacijskega zakonika).

4. člen (načini zagotavljanja varnosti)

Nadzor na šolskem območju je organiziran z dežurstvom učiteljev in učencev. Učenci so dolžni upoštevati navodila nadzornih oseb.

Učencem zagotavljamo varnost:

- a. z doslednim izvajanjem predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu;
- b. z izvajanjem osnovnega preventivnega zdravstvenega programa;
- c. z izvajanjem prometno varnostnega programa, ki obsega:
 - izvajanje učnega programa prometne vzgoje pri rednem pouku,
 - vsakodnevno osveščanje učencev o doslednem upoštevanju prometnih predpisov pri vključevanju v promet kot pešci, kolesarji ali kot vozači, s poudarkom na odgovornem vedenju,
 - prikaz varnih dohodov do šole s prometno varnostnim načrtom na vseh vhodih v šolo in na podružnicah,
 - obveščanje staršev o njihovi vlogi in odgovornosti pri vzgoji otrok za varno vključevanje v promet,
 - urejanje prometa s prometno signalizacijo na vseh dohodih v šolo, omejitev dostopa vozil do šolske stavbe,
 - drugo;
- d. z varovanjem in nadzorom ter videonadzorom vhodov v šolo, garderob učencev, avtobusnega postajališča in dela parkirnega prostora;
- e. z dežurno službo učencev v času pouka na glavnem vhodu v šolo (do 12.00) in z dežurstvom učiteljev med vsemi odmori, pred poukom za učence od 1. do 5. razreda v določeni učilnici, po pouku za učence od 2. do 5. razreda ter za učence, ki imajo prosto uro, čakajo izbirne predmete ali čakajo avtobus (v določeni učilnici ali knjižnici), na avtobusnem postajališču v času razvozov do odhoda zadnjega šolskega avtobusa (3 razvozi) z oblikovanjem oddelkov in skupin učencev v skladu z veljavnimi normativi in standardi in z zagotavljanjem ustreznega števila

- spremljevalcev v različnih dejavnostih, v skladu z veljavnimi normativi in standardi in navodili za izvajanje učnih načrtov;
- f. z varovanjem šolskih objektov matične šole z alarmnim sistemom, povezanim z varnostno službo; (ključe in gesla imajo samo določene osebe);
 - g. s prisotnostjo varnostnika na matični šoli v času zabave po valeti.

Naloge dežurnih učencev

Dežurstvo učencev je organizirano na matični šoli ob vходу. Opravljajo ga učenci in učenke 8. in 9. razreda (izjemoma mlajši), ki morajo upoštevati navodila za dežurne učence. Razpored dežurstva določijo razredniki. Če je bila učencu v tekočem šolskem letu izrečena kakršnakoli kazen, dežurstva ne opravlja.

Naloge dežurnih učiteljev

Učitelji dežurajo na določenih mestih v času vseh odmorov, zjutraj v določenih učilnicah oz. knjižnici, po pouku v določenih učilnicah izvajajo varstvo na avtobusnem postajališču v času razvozov (imamo tri razvoze). Tako zagotavljajo red in disciplino, poskrbijo za varnost učencev, pomagajo dežurnim učencem, kolikor je v njihovi moči. Sezname dežurnih učiteljev in območje dežuranja so obešeni v obeh zbornicah ter na oglasnih deskah po šoli.

Naloge rediteljev

Vsak teden sta v oddelku dva učenca reditelja. Njihova naloga je, da:

- a. ob pričetku ure učitelje obvestijo o odsotnosti učencev;
- b. po vsaki učni uri očistijo tablo in uredijo učilnico;
- c. prinesejo malico in po njej pospravijo;
- d. obvestijo ravnatelja ali njegovega pomočnika, če učitelja več kot 10 minut po zvonjenju ni k pouku;
- e. v posameznih oddelkih se lahko sprejmejo še interni dogovori o delu reditelja.

5. člen

(pravila obnašanja in ravnanja)

Obnašanje med poukom

- a. Pouk poteka mirno pod vodstvom učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Učenci so pri pouku prisotni, sedijo na svojih mestih, pripravijo potrebne pripomočke, poslušajo razlago, upoštevajo navodila in opozorila učiteljev ter po končani uri za seboj pospravijo. Iz učilnice odidejo, ko jim učitelj to dovoli.
- b. Učenec, ki zamudi pouk, takoj odide v učilnico in se opraviči učitelju, dela pa ne moti.

- c. Med poukom ni dovoljeno žvečiti.
- d. Učenci upoštevajo navodila učiteljev o pravilih v posamezni učilnici oziroma o načinih ravnanja s posameznimi predmeti.

Oblačila in obutev

- a. Učenci si v garderobah sezujejo čevlje in se preobujejo v copate. Nošenje copat je obvezno. Obutev in vrhnja oblačila puščajo v garderobi. Učenci skrbijo za urejenost garderobe.
- b. Pri pouku športa so učenci oblečeni v športna oblačila in obuti v športne copate.
- c. Na športnih dnevih, ekskurzijah in drugih oblikah šolskih dejavnosti izven prostorov šole morajo biti učenci oblečeni in obuti v skladu z navodili učiteljev.

Mobilni telefoni in druge elektronske naprave

- a. V času šolskih in obšolskih dejavnosti ter med odmori je uporaba mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav prepovedana, razen če je potrebna za zagotavljanje varnosti ali zdravja učenca. Učenci, ki prinašajo elektronske naprave v šolo, jih na lastno odgovornost izklopljene hranijo v svojih šolskih torbah. V nujnih primerih lahko učenci uporabijo telefon v tajništvu šole.
- b. Zvočno in slikovno snemanje in fotografiranje učencev in delavcev šole brez njihovega soglasja ni dovoljeno.
- c. V primeru kršenja se naprava zaseže. Učenec napravo izklopi in preda učitelju. Hranijo se v tajništvu, kjer jo lahko prevzamejo starši in prevzem potrdijo s podpisom.
- d. V času prireditev v jedilnici ali kulturnem domu učenci torbe (z mobilnimi telefoni, če jih imajo) pustijo v zaklenjenih razredih šole.

Čakanje na pouk ali druge dejavnosti v šoli

- a. Učenci razredne stopnje, ki so vozači, počakajo začetek pouka v določenih učilnicah, kjer je organizirano varstvo. Učenci vozači predmetne stopnje počakajo začetek pouka v jedilnici ali v knjižnici. Ostali učenci pridejo v šolo 10 minut pred začetkom pouka.
- b. Ko potekajo tekmovanja na regijski ali državni ravni, učitelj mentor lahko predlaga delno oprostitev pouka (na dan tekmovanja). V tem času mora biti poskrbljena za varstvo.

Gibanje po šoli

- a. Učenci prihajajo v šolo 10 minut pred pričetkom pouka. Vozači imajo organizirano jutranje varstvo vozačev.
- b. Pred poukom gibanje po šoli ni dovoljeno, razen v primerih predur in zadrževanja v šolski knjižnici. Po pouku gredo učenci domov. Varstvo

vozačev je zagotovljeno v oddelku podaljšanega bivanja, knjižnici oziroma v za to določeni učilnici. Če učenec vozač ne čaka na prevoz na dogovorjenem mestu, starši podpišejo soglasje, da po pouku prevzemajo odgovornost za otroka (verouk, glasbena šola, treningi ...). Učenec v tem primeru zapusti šolo ob koncu pouka.

- c. Prvošolce starši pospremiijo do učilnice. Učenci iz podaljšanega bivanja odhajajo domov v spremstvu staršev ali sami (na osnovi pisnega dovoljenja staršev). Starši, ki pridejo po svojega otroka, ga počakajo pred učilnico.
- d. Med odmori se učenci zadržujejo v učilnici (razredna stopnja) oziroma v avli (predmetna stopnja), knjižnici ali v toaletnih prostorih.
- e. Učenci se med odmori ne zadržujejo v garderobi. Za potrebe športa gredo med odmori lahko v garderobo in iz nje vzamejo potrebščine (copati, oprema).
- f. V jedilnico vstopajo učenci v času malice in kosila ter pred poukom (čakanje na pouk).
- g. V telovadnico vstopajo učenci ob prisotnosti učitelja. Nanj počakajo v garderobah.
- h. V času prostih ur učenci počakajo v knjižnici ali za to določeni učilnici. Če pri uri varstva manjkajo in ne napovedo opravičene odsotnosti, ki je realna, po treh neopravičenih izostankih pismo obvestimo starše; enako velja tudi za dopolnilni pouk.
- i. V dopoldanskem času učenci ne zapuščajo šole, razen za potrebe pouka, pod vodstvom učitelja ali strokovnih delavcev oziroma po njihovem naročilu.

Prehrana

- a. Hrano (toplo malico in kosilo) uživajo učenci v jedilnici, hladno malico imajo učenci v učilnici, izjeme so učenci, ki imajo pred malico tehniko, šport, računalništvo ali kako drugo dejavnost, ki ni vezana na klasično učilnico. Upoštevati morajo kulturo prehranjevanja. Po jedi pospravijo za seboj. Mize po malici pobrišeta dežurna učenca.
- b. Hrane ni dovoljeno odnašati iz jedilnice.

Skrb za lastnino in urejenost šole

- a. Za svoje stvari skrbijo in odgovarjajo učenci sami.
- b. V šolskih in drugih prostorih, kjer se odvijajo šolske in obšolske dejavnosti, vsi učenci spoštujejo šolsko in tujo lastnino.
- c. Če učenci opazijo poškodbe na šolski opremi ali drugih pripomočkih, o tem obvestijo učitelje.
- d. Učenci ne smejo namenoma povzročiti škode na šolskem inventarju.

Skrb za čistočo

V šolskih prostorih in v sanitarijah učenci skrbijo za čistočo, varčnost s papirjem in vodo in se v njih ne zadržujejo po nepotrebnem. Dežurni razred poskrbi za urejenost v okolici šole. Sezname dežurnih oddelkov so objavljeni na oglasnih tablah po šoli. Razrednik se z učenci dogovori za čas čiščenja.

Prepovedi in omejitve

Na območju šolskega prostora je prepovedano:

- a. kajenje in uživanje mamil ali drugih prepovedanih substanc;
- b. uživanje alkoholnih pijač;
- c. uporaba pirotehničnih in drugih sredstev, ki lahko ogrožajo zdravje ali življenje;
- d. vsako fizično in psihično nasilje nad učenci in delavci šole;
- e. namerno uničevanje šolske lastnine ali lastnine drugih učencev in delavcev šole;
- f. neupravičeno zapuščanje šolskih prostorov v času poteka vzgojno-izobraževalnega procesa;
- g. vstopanje v šolo z rolerji, skiroji;
- h. nedovoljeno fotografiranje in snemanje;
- i. vsa ostala dejanja, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot kazniva.

Prevzemanje učencev iz šole v prvi triadi

Starši so dolžni v pisni obliki sporočiti šoli seznam vseh oseb, ki lahko prevzamejo učenca in ga odpeljejo iz šole. Šola so dolžni seznaniti tudi z omejitvami, kot je prepoved približevanja učencu. Kadar učitelj dvomi, da je oseba, ki želi otroka prevzeti, do tega res upravičena, pri starših preveri upravičenost osebe do prevzema otroka. Šola ne sme izročiti učenca osebi, ki kaže vidne znake opitosti ali vpliva nedovoljenih snovi. Šola pokliče drugega od staršev (če ta ne obstaja, pokliče zakonitega zastopnika otroka), ki mora organizirati varno spremstvo učenca.

6. člen (kršitve)

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo. Kršitve delimo na lažje, težje in najtežje. Pri razvrščanju kršitev si pomagamo s Prilogo A tega pravilnika.

7. člen
(postopki in ukrepi v primeru kršitev)

V primeru ugotovljenih kršitev in 6. člena teh pravil lahko šola sproži ustrezne postopke in ukrepa proti kršitelju. Pri tem mora dosledno upoštevati naslednja načela:

- a. Učencu se ne sme izreči ukrepa, s katerim bi bile kršene njegove zakonite pravice.
- b. Spore je potrebno najprej reševati na miren način.
- c. Načelo postopnosti: proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti postopek, ki vodi do najmilejšega predvidenega ukrepa. V primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo.
- d. Kršitev mora biti ugotovljena brez razumnega dvoma. V nasprotnem primeru šola proti kršitelju ne sme ukrepati.
- e. Načelo sorazmernosti: izrečeni ukrep mora biti sorazmeren s težo kršitve.
- f. Načelo individualizacije: pri izbiri postopka in izreku vzgojnega ukrepa je potrebno upoštevati vse subjektivne in objektivne okoliščine primera.
- g. Načelo kontradiktornosti: kršitelju je potrebno omogočiti izjavo o kršitvenem dejanju ali dogodku in o izjavah nasprotne strani.
- h. Proti kršitelju se v isti zadevi lahko ukrepa samo enkrat.
- i. Privilegij zoper samoobtožbo: šola od kršitelja ne sme pridobiti priznanja krivde ali kakršnihkoli izjav o kršitvi na nezakonit način.
- j. Kršitelj, ki povzroči škodo namerno, jo mora poravnati po ocenitvi škode.

Pri izbiri postopkov in vzgojnih ukrepov si pomagamo s Prilogo A teh pravil. Pri tem je potrebno upoštevati, da je za učence s posebnimi potrebami nujna vključitev tričlanske komisije, ki presodi o ustreznosti postopka za izrek vzgojnega ukrepa in izbiri vzgojnega ukrepa. Kadar je tričlanska komisija v dvomu o ustreznosti postopka ali vzgojnega ukrepa, mora pridobiti mnenje ustreznega strokovnjaka.

Določila prejšnjega odstavka se uporabijo tudi v dvomu o prištevnosti kršitelja v času, ko je storil kršitev.

V primeru kršitev, pri katerih je bila povzročena škoda, je potrebno upoštevati starost kršitelja:

- mladoletnik do dopolnjenega sedmega leta ne odgovarja za škodo, ki jo povzroči;

- mladoletnik od dopolnjenega sedmega do dopolnjenega štirinajstega leta ne odgovarja za škodo, razen če se dokaže, da je bil ob povzročitvi škode zmožen razsojati;
- mladoletnik z dopolnjenimi štirinajstimi leti odgovarja po splošnih pravilih o odgovornosti za škodo.

Mlajši učenci za najtežje kršitve kazensko ne odgovarjajo. Ko učenec dopolni 14 let starosti, se njegova kršitev presoja tudi z vidika mladoletnikove kazenske odgovornosti.

8. člen (tričlanska komisija)

Tričlanska komisija obravnava težje kršitve, za katere je v Prilogi A teh pravil predviden postopek pred tričlansko komisijo. Naloga tričlanske komisije je tudi opredeljevanje kršitev, ki v Prilogi A teh pravil niso navedene, in predlaganje postopkov in ukrepov, ki so sicer v Prilogi A teh pravil predvideni, vendar bi bili zaradi osebnih ali drugih okoliščin v konkretni zadevi neprimerni. Tričlanska komisija predlaga postopek in možne ukrepe za obravnavo teh kršitev.

Tričlansko komisijo skliče ravnatelj za vsak primer posebej (ad hoc).

9. člen (organiziranost učencev)

Oddelčna skupnost

V osnovni šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka.

Učenci oddelčne skupnosti volijo dva predstavnika oddelka v skupnost učencev šole. Volitve so tajne.

Skupnost učencev šole

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole, ki sprejme letni program dela. Skupnost učencev ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole.

Šolski parlament

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole. Predstavniki v šolskem parlamentu so učenci oddelkov 2. in 3. triade. Sklicatelj šolskega parlamenta je mentor skupnosti učencev šole. Pobudo za sklic šolskega parlamenta lahko poda tudi

predstavnik oddelčne skupnosti ali ravnatelj. Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno.

10. člen (opravičevanje odsotnosti)

Pouk je določen z urnikom. K uram prihajajo učenci in učitelji točno. V primeru zamude so se učenci dolžni opravičiti in navesti vzrok. Neopravičena zamuda se kaznuje z neopravičeno uro.

Vsak izostanek svojega otroka morajo starši opravičiti v roku petih delovnih dni po prihodu učenca v šolo. Izostanek do pet delovnih dni opravičijo starši, daljšega pa zdravnik.

Koriščenje prostih dni so starši dolžni najaviti tri dni pred izostankom.

Izhode učencev med prostimi urami pisno dovolijo starši.

Izreden odhod iz šole (slabo počutje, zdravniški pregledi, druge obveznosti ...) je dovoljen le z vednostjo razrednika oziroma učitelja, ki v razredu poučuje. V času odhoda mora imeti učenec ustrezno spremstvo.

11. člen (sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev)

Sistematski pregledi in cepljenje

Splošni sistematski pregledi in cepljenje se izvajajo v 1., 3. in 5. razredu, v 8. razredu pa se izvaja zgolj sistematski pregled. V 9. razredu se spremlja podatke, ki se uporabljajo pri poklicni usmeritvi.

Zobozdravstvene storitve

Program zobozdravstvene vzgoje je namenjen pravilnemu in rednemu čiščenju zob. Izvajamo ga s pomočjo zdravstvenega doma v času sistematskega pregleda. Uslužbenci zdravstvenega doma na šoli redno izvajajo preglede pri učencih razredne stopnje, ki tekmujejo v programu »Čisti zobje«.

Dolžnost seznanitve

Starši so dolžni obvestiti šolo o zdravstvenem stanju učenca in posebnih zahtevah za ohranjanje njegovega zdravja, kadar je to potrebno za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva učenca v času pouka in dejavnosti izven prostorov šole.

12. člen
(pohvale, priznanja in nagrade)

- a. Predlog za podelitev lahko podajo učenci ali delavci šole.
- b. Pohvale so ustne ali pisne, in sicer zaradi uspeha (dosežek, napredek, izboljšanje) in dejanj (pomoč sošolcem, delo v oddelku ...).
- c. OŠ Loka Črnomelj na koncu šolskega leta učencem podeljuje pohvale in priznanja za njihovo delo. Pohvaljeno je lahko vsako dejanje in delovanje, ki pomaga učencem in pripomore k boljšemu delovanju razredne in šolske skupnosti. Predlog za pohvalo za delo v interesnih dejavnostih poda učitelj mentor.
- d. Pohvale morajo v šoli prevladovati in morajo biti izrečene smiselno in upravičeno. Z njimi pohvaljenega zavezujemo k pozitivnemu ravnanju, istočasno pa mu sporočamo, da je njegovo vedenje oz. dejanje sprejemljivo za okolico. Pohvale so ustne in pisne.
- e. Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Nagrade za učence, ki so dosegli izjemen uspeh in vidne rezultate na kulturnem, športnem in humanističnem ali naravoslovnem področju, podelijo v obliki knjige, skupnega izleta ali pogostitve na posameznem tekmovanju.
- f. Ob končanju devetletnega šolanja prejmejo pohvalo in nagrado učenci za uspeh, kjer je povprečje ocen 4,6 in več v vseh devetih letih šolanja (brez ocen pri izbirnih predmetih).
- g. Na prireditvi ob končanem šolanju na OŠ se javno pohvali prve tri učence, ki so dosegli največ točk pri posameznih predmetih NPZ (SLJ, MAT, tretji predmet).

13. člen
(veljavnost pravil in izjava o seznanitvi)

Pravila šolskega reda začnejo veljati po sprejetju na Svetu šole. Z njimi se seznanijo vsi zaposleni delavci, učenci šole in njihovi starši.

OPOMBA: Za obe podružnici (PŠ Griblje in PŠ Adlešiči) veljajo ista pravila kot na matični šoli, a je pri tem potrebno upoštevati specifično vsake podružnice.

Ravnateljica:
Damjana Vraničar

Svet OŠ Loka Črnomelj
Predsednica: Majda Veselič